

Nr 138

Av herr **Gustafsson** i Uddevalla m. fl., angående avdrag vid beskattningen för förhöjda levnadskostnader.

Enligt 33 § kommunalskattelagen och anvisningarna till denna lag äger skattskyldig, som har sitt arbete förlagt till annan ort än hemorten, i allmänhet åtnjuta avdrag för resekostnader samt den på grund av bortovaron från hemmet uppkomna ökningen av levnadskostnaderna.

Avdrag för fördyrade levnadskostnader är emellertid icke medgivet enbart på den grund, att den skattskyldige har sitt arbete förlagt utom hemorten. Om skattskyldig bosatt sig på annan ort än den, där hans arbetsplats är belägen, eller om han antagit arbete, som skall utföras utom hemorten, kan regelmässigt avdrag för fördyrade levnadskostnader icke erhållas. Från denna grundregel finns vissa undantag. Det är sålunda stadgat, att avdrag medgives för det fall anställningen avser endast kortare tid eller skall bedrivas å flera olika platser eller det av annan anledning icke skäligen kan ifrågasättas, att den skattskyldige skall avflytta till den ort, där arbetsplatsen är belägen.

Av ett flertal utslag från regeringsrätten framgår, att RR anser att »bosättning» föreligger så snart vederbörande erhållit fast anställning och har någon form av bostad, således även om han endast är inneboende eller bor på hotell. Den omständigheten att den anställde regelbundet besöker sin familj över veckosluten inverkar icke på resultatet av bedömningen. Enligt gällande lag är den som sålunda är »bosatt» å anställningsorten i regel icke berättigad till avdrag för fördyrade levnadskostnader.

Avdrag må, enligt anvisningarna till kommunalskattelagen, ske för det fall då »det av annan anledning skäligen kan ifrågasättas, att den skattskyldige skall avflytta till den ort, där arbetet skall utföras». Genom rättsfall har emellertid denna bestämmelse tolkats så, att lagen icke tar hänsyn till det fall, att den skattskyldige varit *nödsakad* att ta anställning utom hemorten och hyrt möblerat rum på arbetsorten under det att den övriga familjen bott kvar i dess tidigare gemensamma bostad.

Detta förhållande kan medföra åtskilliga olägenheter för såväl samhället som den enskilde.

Genom svårigheten att i expanderande tätorter, där i allmänhet arbetstillfällena erbjuds, erhålla familjebostad, tvingas åtskilliga, som saknar möjlighet att dagligen färdas mellan bostads- och arbetsorterna, att hyra möblerade rum eller liknande. Det synes oss orimligt, att avdrag för sådan fördyrad levnadskostnad icke skall vara avdragsgill vid beskattningen. I allmänhet sjunker

fastighetsvärdena på orter, där utflyttning till följd av bristande arbetstillfällen råder. På kusten realiseras ofta goda bostäder till personer, som endast använder dem under en kortare period av året för rekreatiönsändamål. Samtidigt belastas bostadsmarknaden i tätorterna. Sedan en löntagare efter några års arbete i tätorten pensioneras och slutar sitt förvärvsarbete flyttar vederbörande måhända tillbaka till den ursprungliga bostadsorten.

Nuvarande beskattningsbestämmelser motverkar i hög grad den rörlighet på arbetsmarknaden, som ur många synpunkter kan vara önskvärd. Särskilt en löntagare i medelåldern med familj drar sig i det längsta för att söka arbete på en annan ort, när han av olika skäl icke anser sig kunna byta bostadsort och ej heller kan åtnjuta avdrag för fördyrade levnadskostnader.

Ett allmänt önskemål är också att om inte hindra så i varje fall fördröja folkomflyttningar. Det är en stor fördel om barnen kan fortsätta sin skolgång utan byte av skola. Det skulle motverka anpassningssvårigheter för barn och ungdom om familjen kan få bo kvar på den plats och i den miljö där den har sina rötter och helst önskar få stanna kvar.

Vi är klart medvetna om att ett helt avskaffande av nuvarande restriktiva bestämmelser skulle kunna leda till missbruk genom att personer för att tillgodogöra sig ekonomiska fördelar i form av lägre skatt skulle vägra flytta till »arbetsorten» där måhända skatteläget är högre. En liberalisering skulle dock kunna ske genom att riksskattenämnden och prövningsnämnderna bemyndigades lämna taxeringsnämnderna medgivanden att tillämpa särskilda avdrag för fördyrade levnadskostnader av ovan berörd karaktär för personer, som från kommuner med undersysselsättning tvingas söka arbete på annan ort och har familjen boende kvar på den förstnämnda platsen.

Vi hemställer,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en utredning i motionens syfte.

Stockholm den 25 januari 1960

Gunnar Gustafsson
Uddevalla

Johannes Antonsson

Carl E. Johansson
Torp

Karl-Gust. Andersson
i Storfors

Evert Svensson
Kungälv